

מרכז אלו"ט
למשפחה

אגודה לאומית לילדים אוטיסטים
The Israeli Society For Autistic Children
אלו"ט

מרץ 2014

מידע חדש בתחום האוטיזם שילוב - גיליון 68

שלום לכולם,

בגיליון זה ריכזנו מחקרים מהעולם המתמקדים באספקטים שונים של שילוב ילדים על הספקטרום האוטיסטי במסגרות החינוך הרגיל. חוקרים מלונדון בחנו מהם המאפיינים ההתנהגותיים היכולים לאמוד את יכולת ההשתייכות החברתית של ילדים משולבים, תרגמנו עבורכם את המחקר המלא לעברית. מחקר נוסף בדק את השאלה כיצד משפיע השילוב על תפישת האוטיזם בקרב ילדים בהתפתחות רגילה. ועוד מחקר בחר להתרכז דווקא בזמן שבין השיעורים, החוקרים גיבשו מודל התערבות של הנחיה ותיווך לזמן ההפסקות ומדדו את השינוי בכמות האינטראקציות החברתיות לאחר יישום התכנית. בנוסף, המלצות על ספרים מעניינים שייצאו לאחרונה.

קריאה מהנה,
מיכל שמול

מידענית מרכזי אלו"ט למשפחה

מחקר

Multi-informant predictors of Social Inclusion for students with Autism Spectrum Disorders attending mainstream school

Alice P. Jones & Norah Frederickson

[Journal of Autism and Developmental Disorders](#)

[Volume 40, No. 9](#), September 2010, pp. 1094-1103.

סימנים מקדימים מולטי-אינפורמטיביים להשתייכות חברתית אצל תלמידים על הספקטרום האוטיסטי הלומדים בבתי ספר רגילים

במחקר זה נבחנו פרופילים דיפרנציאליים של מאפיינים התנהגותיים המנבאים כושר השתייכות חברתית בבתי ספר רגילים בקרב ילדים על הרצף האוטיסטי בהשוואה לתלמידים מקבוצות בקרה. במחקר השתתפו 86 תלמידים הלומדים בבתי ספר יסודיים ועל-יסודיים רגילים במחוז בקינגהמשייר בבריטניה. מחציתם, 43 תלמידים המאובחנים על הרצף האוטיסטי.

אנליזות רגרסיה מרובות המטמיעות דירוגים התנהגותיים כפי שדווחו על ידי הורים, מורים וחברים לכיתה לימדו על קיומם של פרופילים דיפרנציאליים המנבאים את קבלת התלמידים על הרצף האוטיסטי ואת דחייתם על ידי קבוצת השווים.

רמות גבוהות של ביישנות המדורגת על ידי חברים לכיתה נקשרו באופן מובהק אך ורק לתלמידים דחויים חברתית השייכים לקבוצת הבקרה. התנהגות פרו-חברתית אשר דורגה על ידי ההורים גם כן הצליחה לנבא

קבלה חברתית; רמות גבוהות של התנהגות פרו-חברתית נקשרו לקבלה חברתית בתלמידי קבוצת הביקורת, בעוד שרמות נמוכות נקשרו לתלמידים על הרצף האוטיסטי. ממצאים אלו מלמדים כי ייתכן ובתי הספר יידרשו לחזק את תוכניות הכישורים החברתיים המסורתיות שלהם ולקדם את העלאת המודעות בדבר הפרעות רצף אוטיסטי בקרב תלמידים רגילים, וזאת על מנת לנצל את הנכונות לכאורה של חברי קבוצת השווים להתעלם מתכונות כגון "ביישנות".

[המחקר המתורגם](#) מופיע במלואו [במרכז המידע](#) של אתר אלו"ט.

מחקר

Knowledge of Autism and Attitudes of Children Towards Their Partially Integrated Peers with Autism Spectrum Disorders

Sophia Mavropoulou, Georgios D. Sideridis

[Journal of Autism and Developmental Disorders](#)

February 2014.

ידע ועמדות של תלמידים כלפי תלמידים על הספקטרום האוטיסטי המשולבים בכיתתם

מחקר זה נועד למדוד את ההשפעות שיש לשילוב תלמידים על הספקטרום האוטיסטי על הידע, העמדות ואמפתיה של חבריהם לכיתה, בגילי בית הספר היסודי.

במחקר השתתפו 475 תלמידים בכיתות ד' עד ו' מבתי ספר עירוניים בצפון יוון, 224 מהם נפגשו עם תלמידים על הספקטרום האוטיסטי במסגרת תכנית שילוב חלקי. מודל השילוב בפרויקט שנחקר, כלל שיעורים שבועיים משותפים, חונכות עמיתים בתוך הכיתה וקבוצות למידה שיתופיות. אסטרטגיות השיעורים יושמו כדי לאפשר לילדים על הספקטרום האוטיסטי להשתתף בשיעור באופן עצמאי כמו בני גילם.

בתום שנה של הפרויקט מילאו התלמידים שאלונים, ביניהם שאלון ידע על אוטיזם, בו התבקשו לדרג את מידת הנכונות של משפטים בנושאים הקשורים לאטיולוגיה של אוטיזם, לשכיחות וליכולות קוגניטיביות. לבדיקת עמדות קוגניטיביות, הילדים התבקשו לסמן שמות תואר המתארים בצורה הטובה ביותר את חבריהם לכיתה האוטיסטיים. שאלונים נוספים בדקו מדדים של אמפתיה.

בהשוואה לתלמידים בכיתה רגילה, תלמידים שבכיתתם שולבו ילדים על הספקטרום גילו תפיסות מדויקות יותר לגבי היבטים שונים של אוטיזם, נקטו עמדות קוגניטיביות חיוביות יותר, וכוונות התנהגותיות המסמלות נכונות לאינטראקציה כלפי האוטיסטים בני גילם. העמדות החיוביות נותרו יציבות גם במעקב חוזר שנערך לאחר שלושה חודשים.

תוצאות המחקר ממחישות את ההשפעה החיובית שיש לשילוב, אפילו שילוב חלקי, על תפיסות, אמונות וכוונות כלפי אנשים עם אוטיזם.

לקבלת המחקר המלא באנגלית ניתן לפנות למייל b_lauren@netvision.net.il

Peer mediation to increase communication and interaction at recess for students with autism spectrum disorders

Rose Mason et.al.

[Research in Autism Spectrum Disorders](#).

[Volume 8, Issue 3](#), March 2014, Pages 334–344.

התערבות מתווכת להגברת תקשורת ואינטראקציה בזמן הפסקה לתלמידים על הספקטרום האוטיסטי

להפסקות בבית הספר יש תפקיד מרכזי בהתפתחות החברתית והרגשית של ילדים, המקבלים זמן לעיסוק באינטראקציות עם אחרים ולתרגול מיומנויות חברתיות חשובות. תלמידים על הספקטרום האוטיסטי, מתקשים לצאת נשכרים מההפסקות בשל הקשיים החברתיים והתקשורתיים שלהם. יישום של התערבויות, כגון קבוצת כישורים חברתיים בתיווך עמיתים, נדרש על מנת להבטיח שההפסקה תהיה סביבת למידת מועילה עבור תלמידים על הספקטרום האוטיסטי.

מטרת המחקר הנוכחי הייתה להעריך את מידת ההשפעה של תכנית התערבות בהפסקות על הפעולות התקשורתיות של תלמידי בתי ספר יסודיים עם אוטיזם.

שלושה ילדים שאובחנו עם אוטיזם נבחרו מתוך מאגר גדול יותר של משתתפים שנרשמו לניסוי שנערך במסגרת אוניברסיטת קנזס בארה"ב.

תכנית ההתערבות כללה רכיבים רבים, כגון: בחירה של שותפים מהכיתה, הדרכה על מיומנויות חברתיות עם תרגול לזיהוי התנהגות מותאמת, בחירת משחק משותף, דברי שבח על שימוש במיומנויות במהלך הפעילות בהפסקה, עידוד הילדים לשתף את הילד עם האוטיזם במשחקים בהפסקה, ושימוש בתגמולים בתום ההפסקה המודרכת.

הבודקים מטעם המחקר שבחנו את הפעילות בהפסקות ציינו כי נצפו שינויים חיוביים באינטראקציות חברתיות בין הילדים עם האוטיזם ובין חבריהם לקבוצה, וכל חברי הקבוצה נהנו מהפעילות וציפו להשתתפות בקבוצת ההפסקה. התוצאות מצביעות על כך שעם הפעלתה של תכנית ההתערבות, כל המשתתפים הפגינו גידול מיידי במספר הפעולות התקשורתיות.

לקבלת המחקר המלא באנגלית ניתן לפנות למייל b_lauren@netvision.net.il

ספר חדש

הפרעה התפתחותית נרחבת – השקפת עולם אחרת

ברברה קווין ואנתוני מלון

הוצאת אח, 2013

המחברים, שכותבים בעיקר להורים, מספקים מידע מציאותי ומעשי, המלווה בסיפורים על משפחות בהן אפילו התרחשויות פשוטות ביותר (כמו יציאה לקניות או תספורת) הן פעולות מורכבות למדי. החוט המקשר בין כל התחומים האלו - משחק, שפה ויחסי גומלין חברתיים, הוא העובדה שלאנשים אוטיסטים יש השקפת עולם ייחודית להם. אף צורה של התערבות, אינטנסיבית ככל שתהיה, לא יכולה ולא צריכה לשנות את ההשקפה השונה שלהם.

מחברי הספר מלווים את ההורים בתהליך קבלת ההחלטות ומתארים מגוון רחב של אפשרויות חינוך שיכולות לאפשר לאנשים אוטיסטים לתפקד טוב יותר במשפחה, בבית הספר או בעבודה, ובכלל זה טכניקות המבוססות על שינוי התנהגות.

יש כאן הסברים על רכיבים בתכניות כמו שיטת התקשורת דרך חלופת תמונות, שיטת ABA ושיטת TEACCH. לדבריהם 'שיטות עבודה שונות פועלות על ילדים שונים', והם מציגים פרגמטיזם שמהווה את נקודת החוזק האמיתית של מדריך זה.

מתוך אתר ההוצאה.

[כתובת לרכישת ספר](#)

ספר חדש

אל תפחד כשאני מחבק אותך

פולביו ארווס

זמורה-ביתן, 2013

סיפור אמיתי, יומן מסע: אב ובנו האוטיסט בן ה-17, באופנוע ברחבי דרום מערב ארה"ב ואמריקה הדרומית. האב פרנקו אנטונולו סיפר את סיפור המסע לסופר פולביו ארווס שיצר ממנו סיפור מרגש, מציאותי וכואב על הניסיון של האב לשמור על בנו, להתקרב ולהבין אותו, ועמוק בליבו הוא גם מקווה שיצליח "לרפא" אותו. פרנקו מתאר לפרטים את הנסיונות לתקשר עם בנו אנדרה ש"משוחח" דרך כתיבה במחשב. עד המסע הזה אנדרה "דיבר" כמעט רק עם האם ולאורך המסע הוא מתחיל לתקשר גם עם אביו. בשיחות התכתובת אלה אנדרה מתאר את חוויות חייו כצופה מהצד על העולם ה"נורמאלי" וכן את חוויותיו מהמסע המתואר בספר. בנוסף משלב האב "שיחות" כתובות מהעבר.

תאורים שובי לב נוספים הם תיאוריו של האב את התקשורת של אנדרה עם זרים: כדי "להכיר" אנדרה נוגע לכולם בבטנם, או מחבק אותם. מהחיבוקים הללו הגיעה כותרתו של הספר שראשיתה בכיתוב על חולצות שהדפיסו הוריו שילבש בבית הספר. לאורך המסע אנשים מגיבים באופן שונה לחיבוקים, לנגיעות ולהתנהגויות ה"מוזרות" והמבט ה"צף" של אנדרה. התגובות השונות מעוררות באב תובנות לגבי אוטיזם, הורות ורב תרבותיות.

המסע, שלכל אורכו פרנקו חייב להיות בריא ומתפקד משום שאנדרה אינו יכול להסתדר לבד כלל, מעמת את אותו עם כישורי ההורות שלו, ועם סיכונים מחושבים שהוא לוקח (למשל לחצות את דרום ארה"ב על אופנוע) ועם הצורך להיות קשוב לבנו השותק ובקשר עין איתו 24 שעות ביממה.

מתוך אתר ההוצאה.

[כתובת לרכישת הספר](#)

*המידע/הפרסום המועבר בדיוור זה הינו כללי בלבד, אינו מתייחס למקרים פרטניים ואינו מהווה תחליף לייעוץ משפטי ו/או מקצועי. המידע/הפרסום אינו מהווה המלצה ו/או עידוד מצד אלו"ט או מי מטעמה לבצע או שלא לבצע כל פעולה שהיא.